

DEBRECEN- N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Febr. 3-án 1850.

5.

1-ső negyedév 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéymenyekkel hetenkint megjelenik. Negyedévi előfizetés helyben 45 kr. — postán bár hová 1 frt 30 kr. ezüstpénzben. — Előfizethetni mindkét városi tudakozó intézetben. —

(D. 17.) Eladó emeletes ház (1. 3.)

Debrecenben nagyságos özvegy Boronkay Ferencné asszonynak a' piac foterére néző csinos, szép emeletes háza, — mit kényelmes szobáin kívül izletes, 's gazdálkodási bel rendezése különösen ajánl: örök áron eladó, — vagy bérbe adó. — Értekezhetni iránta, a' t. c. asszonyság meghatalmazottja ügyvéd Csonka Károlynál Harmincados utca 2559. sz. alatt.

(D. 15.) Eladó ház. (1. 3.)

Debrecenben hatvan utcában a' ¹¹⁶ és ^{161/1445} szám alatti 942 □ öl kiterjedésű 's két utszára nyúló ház-telkek, melyeken két teljesen elkülönözött, több szobákkal, kamarával, konyhával és pincével ellátott úri-lak, — több biztos raktárak, istállók, kocsi és faszínek, mind a' legjobb állapotban levő épületek vannak, — negyedfél nyilasnál nagyobb és szintén célszerű gazdasági épületekkel ellátott, házutáni földjeikkel együtt eladók. A' feltételek iránt értekezhetni helybeli ügyvéd Werner Károly-al.

(D. 14.) Másodszeri árvereltetés.

Debrecenben, néhai Bartha István ur örököse által, péterfia utcán ^{9/345}-dik számú emeletes ház, folyó 1850-dik évi február hó 20-kán szerdai nap, délutáni 2 órakor másodszer fog árvereltetni. (1. 3.)

(D. 13.) Részjóság (1. 3.)

H. K. Pályiban, egy vagy több évre bérbeadandó; ugymint: 70 köblös szántó föld, 2 boglyás kaszáló, 60 kapa majorsági, — ez alatti nagy szilvással, 176 kapa dézmás szőlő, udvarházzal 's hozzávaló 2 nagy kerttel, mézsárszék és bormérés haszonvételével együtt.

(D.) Egy szoba és konyha (1. 3.)

Debrevanucán 1575-ik szám alatti háznál minden óron bérbeadandó.

(D. 18.) Erfurti kerti zöldség (1.3.)

magvak már megérkeztek, — jószágokért keszkeskedem. — Hosszu és gömböjű Cukorrépa, francia úrezab (raigras) mint veres és kék viráguló here magvak is nagy mennyiségben lesz kapható Debrecenben Budaházy József kereskedésében.

(D. 16.) Eladó tanya, és kaszáló.

Debrecen határában az ugynevezett kis-hegyesen 3-dik dülőben levő 8 nyilas tanya föld, rajta levő alkalmas épületekkel —

Ugyszinte egy a' Fancsikán levő 4 boglyás kaszáló minden óron eladó. Mindkettő iránt bővebb értesítést ad a' tudakozó intézet.

(D. 12.) Eladó vagy kiadó ház. (1. 6.)

hatvanutca elején 1572. szám alatt, legjobb minőségű anyagokból készült cseréppel fedett új épület. Értekezhetni iránta a' bent lakó tulajdonossal.

(NV. 6.) Doktor Feldman Ede (2.3.)

Bécsi orvos, 's több orvosi munkák szerzője, külföldön nevezetesen Páris, Londonban, tudománya érdekében tizennégy évi tartozkódása után haza érkezvén, Nagyváradon letelepedett, 's minden nemű betegségekben, különösen pedig a' megrögzött Syphiliticus, mercurialis esetekben, görög, asszony, 's gyermek, nyavalyákban szenvedőknek figyelmében ajánlja magát. Lakása Szerván, bődögült bátyja Feldman József házában.

(D. 1.) Eladó árpa szalma (3. 3.)

szénával elegy — 65 vontatóból álló — egy boglya. Értekezhetni iránta a' tulajdonosával Debrecenben németutca 1779-ik szám alatti háznál.

(D. 10.) Eladó emeletes ház. (2. 3.)

Debrecenben Cegléd utca közepén a' déli oldalon 2594 és 2595 egyesített számok alatti emeletes ház, minden óron eladó. — Értekezhetni felé, az említett számok alatt lakó ház tulajdonosnál.

(NV. 3.) **Hirdetés.** (3. 3.)

Melyszerint közönséges tétetik, hogy az ugynevezett Rhédai Város kertje, az ottani fürdő házzal együtt, folyó évi Aprilis 1-ső napjától kezdve, három év más utáni évre haszonbérbe adatik. A' kik tehát a' nevezett mulató kertet és fürdő házat ki bérleni szándékoznak, folyó évi Február 14-én Nagy Várad város Tanácsházánál tartandó árverésen 40. ezüst forint bánatpénzsel fel készülő reggeli 9 óraker megjelenni sziveskedjenek. Kelt NVáradon Január 10-kén 1850.

Hajdu Ferenc
kert felügyelő.

(D. 7.) **Vászon eladás.** (3. 3.)

Debrében Szép utcán 2172-dik szám alatti háznál a' felső emeletben; több minőségű és mennyiségű **jó vászon** egész vég számára 's egyszerű mind rófonként is **jutatmas áron eladó.**

(NV 4.) **§** Az 1834-ki Rendkívül kedvező Status sorsokból vannak még kevés részvények kiadók. (3. 3.)

Melyeknek huzások e' folyó évi február 1-én Bécsben okvetlenül véghez ment, ezen sorsok még hátra levő 27,300 csekély számokból, a' feljebb ki tett napon 2,100 sors ki huzatott, melyek e' folyó évi Május 1-én összesen 5,091875 v. forintokat nyerne, a' nyeremények e' szerint vannak elosztva, egy bizonyosan 500,000 vftat nyerni fog, egy 87,500 ft. egy 37,500 ft. egy 30,000 ft. egy 25,000 ft. egy 18,750 ft. egy 15,000 ft. négyen mindenik 12,500 ft. négyen külön 7.500 ft. négyen külön 6,250 ft. öten mindenik 5.000 ft. tizen külön 3,750 ft. ismét tizen külön 3.000 ft. tizenötven mindenik 2,750 ft. húszan külön 2,500 ft. nyolcvanötven mindenik 2,250 ft. százán külön 2.100 ft. száztizenötven külön 2,075 ft. százötvenen külön 2,050 ft. és ezer ötszáz hetvennégyen mindenik külön 2.000 v. forintokat nyerni fognak, minthogy pedig most egy az 1834-ki Status sorsnak az ára 2,185 ft. hogy kisebb sumával, 's több sorsjegyekkel jadtani lehetesen, az alólrinal 9 részvényi játékok alkaltattak $\frac{5}{8}$ különböző számokból, 10 pengő ftért, egy ötödörös nyereményre, mely részvényi játékok a' feljebb isok, és nagy nyereményekre nézve, de anyival is inkább ajánlattanak mint hogy az alólrinak a' leg közelebb mult évben Május 1-én hétilyen sorsok kihuzatvan melyek között, egy 5,000 ftot egy 2,250 ft. ött pedig mindenik 1,950 ft. nyertek, noha tavaly e' lotterisában 29,300 sorsok voltak, ez évre pedig csak 27,300 marad, melyek között 2,100 kihuzaván és mindenik nyér. Nagy-Váradon Január 15. 1850.

Faur Gábor m. k.

Hirdetmény. A' csendőrség (Gensd' armerie) és többi polgári hatóság tevékenysége által a' kerület parancsnokság tudomására jutott, hogy még mindég számos egyének, leginkább távol vagy félreeső helyeken, fegyverek tilalmas birtokában vannak, 's azt hozzák fel mentességül, miszerint a' Győrön mult évi julius 1-én 's Pesten Jul. 20-án és 29-én kelt általános proclamatiók, ugyszinté a' „Magyar hirlap” és „Pesterzeitung” utján közze tett hirdetés 1849-dik évi nov. 22-éről értésükre nem estek.

Mi is tehát ezennel alkalmul vétetik, egy általános; hirdetés által mindenkit még egyszer, de utószor a' fegyverek önykentes beadására felhívni 's 1850-dik évi Febr. 15-ét azon végső határnapul kitűzni, melynek leforgásáig mind az ki még valami fegyver birtokában van a' nélkül hogy erre a' kerületi parancsnokságtól nyert írásbeli engedelemnél fogva fel volna jogosítva, fegyverét helybeli hatóságának elismervény mellett átadni tartozik, melly az összegyűjtött fegyvereket, kellően megjelölve, a' legközelebbi katonai állomásnak át fogja szolgáltatni, honnan azoknak közvetlen beküldése a' pesti kerület parancsnoksághoz eszközöltetni fog.

Hogy a' tudomás hiány kifogásul, vagy ürügyül semmikép se használtathassák, jelen hirdetés minden törvényhatóságghoz megküldetik, 's a' helybeli hatóságok, melyek ezen hirdetésnek az egyházi szöszék utján is eszközendő haladéktalan közzététele iránt gondoskodni tartoznak, nem csak ennek lehető terjesztését, hanem az abban foglalt rendeletek pontos végrehajtását illetőleg is felelőseké tétetnek.

Folyó évi Febr. 15-ike után, mindenki, kinél tilalmas fegyver találtatik, a' hadi törvény szabta eljárás alá esik.

Szintugy, az ugy nevezett Kossuth-bankjegyek büntetlen beadására is, melyeket sokan roszzándéku vagy csalniakaró egyének által rábizva még mindig visszatartatnak, egy végső határnap, és pedig szinte 1850-dik évi Február 15-ike tüzetik ki, melynek elteltével, minden feltalált illegit birtokos, a' birtokosnak haditörvény szerinti megbüntetését okvetlen magok után huzandja.

Kelt Pesten, jan. 23. 1850.

A' cs. k. budapesti katonai kerületi parancsnokság által.

Egyveleg.

— Vidékilevel, (a' Magyarhirlaphoz) Minap azon különféle résztin igen rosztatusu politikai ujdonságokról 's hirekről irtam, melyek néha tudatlanságból, néha roszt szándékból terjesztetnek, 's egyszerűsind az eszközöket is fejtegettem, mik által e' bajnak eleje véthetnének. Most ismét szorgálatok néhány gyönyörű adatkakkal, melyek széles körben elkürtelvék.

A' Debrecennél kikötött angol flottáról többé nincsen szó. Meglehet egy debreceni öböl (vagy kebel) ehlyette sirparket; mert a' debreceni öbölök tetemes terjedelmeknél fogva gyakran igen jelentékenyek, sőt veszélyesek is;

néha rettentően hullámanak jelsleg farsang napjain 's nyári meleg időben. A' sárospataki hajóhad sem létezik többé. „Afflavi deus, et dissipati sunt“ (!!). Ellenben más csodálatos események jöttek napvilágra.

Pro primo. Egy este a' főváros utcáin villámgyorsasággal rohan egy osztrák tiszt, ki magát kapitánynak nevezi. Öröktől, inasoktól, szolgálótól kérdi, hol a' tábornok ur? — mert ő — ugymond — szörnyű fontos parancsokat hozott Bécsből. A' tábornok ur családjával együtt színházban mulatott; míg tehát onnan haza idézteték, — a' bécsi futár szobáiba bebocsáttatván, ott a' tábornok butorait, ruháit 'stb. kardjával össze tépi, össze szabdalja, a' tábornoki palotát mint egy geographiai földgömböt ketté vágja, egyik felét ott hagyja, másikat zsebébe dugja, a' sok rendjeleket, fontos irományokat, kincsekét, arany ezüst ékszereket összeszedi; 's ez édes teherrel az örök mellett, kik őt tiszteletteljesen köszöntik, kiosyan a' kapun! Furfangos fejére most ezer darab aranyat tettek; sokan azt is sejtik, hogy a' pseudo-kapitány Madarász Laci volt.

„Chitagte, lapagte ho,
Ana Stráng uwgazte ho!“

Pro secundo. Pozsonyban haditörvény értelmében két volt honvéd por és golyó által vala kivégzendő. „Tüz“ — így hangzott a' borzasztó parancsszó. Erre egy robaj — 's a' honvéd helyett maga a' parancsvivő tiszt terítettett földre 's ott fetrengt véreben. — A' jelenlevő zászlóaljra parancsoltatik, hogy az ellenszeggő, bűnös vadászokat fogják el; de vonakodnak. Egy egész ezred idéztetik a' színhelyre — de ez is megtagadja az engedelmet. — Mi történt ezután, nem tudatik; de az egész világgért nem hitelné el magával senki, mikép ez merő koholmány, „hisz még az újságban is állott.“ ez szokott lenni a' határozott válasz.

Pro tertio. Ő Felsőége nevében az ország különféle vidékein minden arany és ezüst érték, akár vert pénz, akár más nemű kincs erőszakosan szedik el a' néptől, 's kárptólás gyanánt nehol (de nem mindenütt) egy sem sokára veszendőbe menendő hankó adatik. Innen van hogy a' könnyenhibők huszasaikat 's egyéb kincseiket folyvást elássák, sőt eladogatják, 's a' cserébe vett papirpénzen egyéb dolgokat, mikre különben szükségek sem volna, vásárolnak, hogy vagyonaik egy részét megmentsék. Ki ismerné el ezen tények felhozatalánál a' tözsérek 's uszorások gonosz fogásait, kik csaknem minden ezüstnek 's aranynak már birtokában vannak, 's még az utolsó maradvékot is tulajdon zsebébe csempészni akarják, 's hogy céljaikat elérhessék, ő felsége nevével vissza élni nem rettegnek?

Pro quarto. Kossuth a' móccokkal, sziltya magyarokkal; törökökkel 'stb. mind közelebb nyomul, kíséretében fejér, zöld, sárga 's Isten tudja micsoda királyok. „Majd ad az a' németek!“ — Ha az ember ellen mond 's az illetőket felvilágosítani törekszik, azt nyeri választ:

„Hát minek masirozik annyi katonaság lefelé? 's minek hoznak annyi sebesülteket fölfelé?“ Ostobaság ellen az Istenek is hiában küzdenek.

Ilyen híreknek 's újdonságoknak egész koszoruját bírnám összefűzni. — Mi futóbból erednek, ki által 's miként terjesztettek? már is elmondtam. Főtenyezőből tekintendők a' Kossuth-féle bankjegyek. Ezeket vagy be kellene váltani, vagy érvénytelenségüket egyszerre mindenkorra határozottan 's késedelem nélkül kimondani.)* (*Megtörtént — Szerk.) A' Főbirák 's községi hatóságok pedig oda utasítassanak, hogy a' hangulatot éber figyelemmel kísérik, 's utasításait szigorubban teljesítsék, mint eddig történt.

Még valamit:

Nem rég kértem egy ismerősömtől: „mi újságokkal bővölködnek kentek?“ — „Semmivel biz' mi, Uram — válaszola — csak hogy nálunk van a' Sánta Mária!“ „Kicsoda az? kérdezősködém tovább — tán valami jósló vénasszony?“ — Nem, uram, hanem az a' vigyázó katoná; négy olyan van nálunk.“ Most nyilván fel szeméim.

Némelly honfiak azon hírből, mikép önk tudósítása szerént, a' gens — d' arme-ok zöld öltönnyel, vörös sinórrattal, és fejér kardóvval volnának ellátandók, gunytnélnek láthatni nemzeti színeink irányában. Én ellenben e' ténnyel, egy kis bököt látok, mely a' kölcsönös engesztelődés eszméjéhez képpes a' nemzetnek megtétetett.

— Abauj. Zokogujk Máriuskét Carthago. omladéki felett? Viszhangozunk a' magyar Belizár énekét: multunkban nincs öröm, jövőnkben nincs remény? Mirabeau, Barnavé, Napoleon, Lafayette mysantrop érzelmeinek adjunk-e keresztény szívetünk helyét, kik végperceikben leált napjaik hosszú sorára visszatekintve, az emberiség jobb sorsa fölött kétségbeesett meggyőződással multak ki? Van-e, lehet-e a' világtörténet tanúsága szerint erkölcsi alapja a' római kéltő resignatio philosophiájának: aetas parentum pejor avis tulit, nos nequiores, datus progeniem vitiosorem?

Nem csoda, ha multunk lélektrázó eseményei után, midőn ezeréves politikai életünk históriája mint bevezgett tény áll előttünk, midőn annyi lélek sir, annyi kebel vérzik, anny' becületes, de az események rohamai által elsodortatott családapa szenved, bánatos lelkeben lesujtva, testi erejéből majdnem kifogyottan leroskad a' szenvedések nehez küzdelméi között, tán soha nem nyerendő vissza veszteségeit, soha nem látandó szerelmének imádott tárgyait, — nem csoda, mondám, ha a' vallás legbuzgóbb híve, hitében ingadozik, ha apostolai szavában kételkedik, ha reményének nincs horgonya, mely egy jobb jövőndő biztos partjaihoz vezetné, ha gyermekként örömtelvé fűzve jobbléte 's boldogsága virágkoszoruját, egy irtózatosan égi vihar szelvése által azt kezzeiből kisodortatva szemléli, felsikolt a' rózsáját si-

rató köllével: világ elejétől hány ének, hány nóta zeng arany idöket, önparadicsomát a ki föllehetette, azt nem énekli, mert el nem vesztette.

Ne csodáljátok a magyar keservét, ne bántsátok őt gyöztöcsé, ha sir, ha kesereg; egy becsületes nemzet alázattal meg, egy dráma végeztetett be, mint sok más a világ elejétől fogva, mert nincs semmi örök a világrendszerben, maga ez sem örökös.

Ámde! míg az emberiség életének jövedője határozva van, nem lehet, nem szabad kételkednünk a világrendszer fökéletesedése, haladása felől; hinniünk kell természeti okoknál fogva a nagy buvár és philosoph Herderrel oscillatióját az emberiségnek, miként látjuk halandi a tenger hullámaint előre! —

Nem lehet, nem szabad tagadnunk, hogy a mult idök küzdelmeinek nagy nyeresége áll előttünk az összes birodalom alkotmányában, melynek korszerű elvei biztosítják a szabadságot, mely fölötté áll a nemzetiség, a vallásos confessiók particularismusának, melyek mint kisebbszerű vélemények, opinionum commenta, eloszlanak az atkormányos szabadság magasra eszméi előtt.

Alkotmány! demokratiai elemekre fektetve, törvény előtti egyenlőség, ministeri felelőség, sajtószabadság, minden éves országgyűlés, kezdeményi jog, vallás egyenlőség, választás biztosító census mellett, törvénykezési nyilvánosság, tartományi országgyűlés, teherviselés egyformasága, mindazon elvek, melyekért a magyar ellenzék küzdött a conservativék ellen; nincsenek-e a marc. 4-ki alkotmánylevelében, 's ennek a közelebbi ő felségehez a császárhoz benyújtott birodalmi ministeri fölterjesztésben olvasható bővebb tárgyalatásában?

Avagy a történetek után józan reményekkel lehet-e Magyarország függetlensége utópiájáról álmodozni? kell-e, üdvös-e egy 1836-ki avagy 1840-ki állapotok visszavarázsolatását kívánni. szorgalmazni? egy minden veszéllyel terhes aristokratiai alkotmányos képzeletet experimentálni? a magyar szabadság prometheusának hirdetni azt, ki hasonló hűnös kísérletekkel akarja önérdkeit feltámasztani a nemzetiség, alkotmányos szabadság varázsköpenyei alatt? Mi hasonló törekvéseket, citatiókat, phrasisokat csak az aprilisi függetlenségi acta commentatiójának tartunk, és ismervén az indolentiát, a 'nec regi nec regno' politikai jellemet, nem is látunk abban ószinte akaratot, sőt nyíltan veszélyesnek mondjuk azt és szokat, mert az összes birodalom organisatiójának újában állanak, bizalmatlanságot gerjesztenek, és annyi szenvedő polgártársaink sorsa javulását akadályozzák.

Mi örömmel nézünk az európai béke jövedője

elő; ohajjuk, hogy a birodalom minél előbb organisáltatnék, mert a rend és közigazgatás rendezése erősebb biztosítéka a közjólétnek, mint bármely számos hadsereg, melynek más hivatása van.

Kérjük a lelkes fejedelmet, hogy kegyelmével örvendeztesse meg e nagyon megszomorodott nemzetet. Szabadítsa föl megbocsátó szavával a közszolgálatokra kész, alkalmas, művelt hazafiakat, hogy ezek hasznos, értelmes szolgálataikat a fejedelemnek és hazának szentelhezzék. Ez minden kívánatok kezdete, forrása minden jobb jövedőnek, mert a hazának legjobbjai, legérdekesbeji nem nyilatkozhatnak fájdalomkban, és pedig csak ezekkel elérhető azon üdvös, magasztos cél gyakorlati kivitele, mely az összes birodalom alkotmányában nyilvánítottat, mely bizonyára nem fog akadályokra találni, ha az előbbi ellenzék mérsékelt férfiai meghivatnak.

Megyénkben halálcsend uralkodik, mint a sir koporsója fölött! Hivatalnokaink buzgó szorgalommal és hűséggel működnek köreikben, de halkkal és szomorú szívvel. Bocsánat! Úram király! aztán jöjjen el a Te országod! — legyen meg a Te akaratod!

J . . . . . Y.

— Három király napján egy morva faluban egy nő három gyermeket szült, kik a három szent nevére keresztellettek.

— A Poroszországi ügyek, mint a hécsbérendkívüli uton érkezett hír szerint hallani, bízhetőleg fordulatot vettek, mert Radovitz szövetségi biztos Frankfurtból rögtön Berlinbe hivatott.

— Pesten a táncvigalmak egymást érik, 's a nők többnyire magyar nemzeti szabású öltözetekben szemlélhetők, a körtánc és vígadó nagyban járja.

Ártatlan kérdések.

* Mért van az embernek orra éppen arca közepén?

Hogy mutassa, miszerint, mindig egyenesen kell előre haladni.

* Mért van szívünk baloldalon?

Mert jobb oldalon hamarabb megállana, 's ezt halál követné.

* Mért van a gyomor éppen a testközepén?

Hogy alólrul 's felülről mentve legyen minden sérelemtől, és annál többet fogyaszthasson.

* Mért legkisebb a test valamennyi részei közt a szem?

Intésül, hogy minél kevesebbet lássunk, mi körülült történik.

* Mért leghosszabbak a test tagjai közt a lábak?

Mert az üldözött embernek gyakran szaladnia kell?